

SPIS ZAWARTOŚCI:

STRONA TYTUŁOWA	1
SPIS ZAWARTOŚCI.....	2
ZAŁĄCZNIKI.....	3-7

- Stwierdzenie Przygotowania Zawodowego - mgr inż. arch. Patryk Szydłowski
- Zaświadczenie o przynależności do Zachodniopomorskiej Okręgowej Izby Architektów - mgr inż. arch. Patryk Szydłowski
- Decyzja Starosty Polickiego znak SR.6131,35,2013,PN z dnia 8 kwietnia 2013r. zezwalająca na wycinkę drzew.

CZĘŚĆ OPISOWA

Opis techniczny – projekt techniczny.....	8-14
Opis techniczny – projekt zieleni.....	15-27

CZĘŚĆ RYSUNKOWA

1. Plan sytuacyjny
2. Plan zagospodarowania 1:300
3. Projekt zieleni 1:300
4. Przekroje normalne i konstrukcyjne 1:50/1:25
5. Widok – 1 (z południa) 1: 200
6. Wiata i brama – rzut, elewacje 1:100

**IZBA ARCHITEKTÓW
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ**

**ZACHODNIOPOMORSKA OKRĘGOWA IZBA ARCHITEKTÓW
OKRĘGOWA KOMISJA KWALIFIKACYJNA**

I.dz. 112/2008

Szczecin, dnia 22.12.2008 r.

sygnatura akt: 22/OKK/UpB/2008

DECYZJA nr 38/ZPOIA/OKK/2008

Na podstawie art. 12 ust. 1 pkt 1 i ust. 2, 3 i 4, art. 13 ust. 1 pkt 1 i art. 14 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. - Prawo budowlane (tekst jednolity: Dz. U. z 2006 r. Nr 156, poz. 1118; dalsze zmiany: Dz. U. z 2006 r. Nr 170, poz. 1217; Dz. U. z 2007 r.: Nr 88, poz. 587; Nr 99, poz. 665; Nr 191, poz. 1373, Nr 247, poz. 1844, Nr 191, poz. 1373; Dz. U. z 2008 r. Nr 123, poz. 803; Nr 145, poz. 914; Nr 199, poz. 1227; Nr 206, poz. 1287, Nr 210, poz. 1321), art. 11 i art. 24 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 15 grudnia 2000 r. o samorządach zawodowych architektów, inżynierów budownictwa oraz urbanistów (Dz. U. z 2001 r. Nr 5, poz. 42, dalsze zmiany: Dz. U. z 2002 r.: Nr 23, poz. 221; Nr 153, poz. 1271; Nr 240, poz. 2052; Dz. U. z 2003 r.: Nr 124, poz. 1152; Nr 190, poz. 1864; Dz. U. z 2004 r. Nr 141, poz. 1492; Dz. U. z 2005 r. Nr 150, poz. 1247, Nr 210, poz. 1321) oraz art. 104 i 107 § 1 i 4 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. - Kodeks postępowania administracyjnego (tekst jednolity: Dz. U. z 2000 r. Nr 98, poz. 1071; dalsze zmiany: Dz. U. z 2001 r. Nr 49, poz. 509; Dz. U. z 2002 r.: Nr 113, poz. 984; Nr 153, poz. 1271; Nr 169, poz. 1387; Dz. U. z 2003 r.: Nr 130, poz. 1188; Nr 170, poz. 1660; Dz. U. z 2004 r. Nr 162, poz. 1692; Dz. U. z 2005 r.: Nr 64, poz. 565; Nr 78, poz. 682; Nr 181, poz. 1524)

stwierdza się, że

Pan

mgr inż. arch. PATRYK JERZY SZYDŁOWSKI

**posiada odpowiednie wykształcenie techniczne i praktykę zawodową
i nadaje się**

UPRAWNIENIA BUDOWLANE

w specjalności architektonicznej do projektowania bez ograniczeń

Decyzja niniejsza jako uwzględniająca w całości żądanie strony nie wymaga uzasadnienia.

Od decyzji przysługuje Panu odwołanie do Krajowej Komisji Kwalifikacyjnej Izby Architektów. Odwołanie wnosi się za pośrednictwem organu, który wydał decyzję tj. Okręgowej Komisji Kwalifikacyjnej Zachodniopomorskiej Okręgowej Izby Architektów, w terminie 14 dni od dnia doręczenia decyzji.

OKRĘGOWA KOMISJA KWALIFIKACYJNA:

Tadeusz Andrzejewski   Michał Bay   Rajmund Borowski   Maciej Furmańczyk   Stanisław Kondarewicz   Marek Kosy   Andrzej Popiel
Sekretarz   Przewodniczący

Otrzymują:

1. Pan Patryk Jerzy Szydłowski
ul. Tarpanowa 10/4
70-796 Szczecin
2. Główny Inspektor Nadzoru Budowlanego
3. Zachodniopomorska Okręgowa Rada Izby Architektów
4. aa

70-561 Szczecin, ul. Staromłyńska 19. Tel./fax: (0-91) 434 74-64 NIP: 851-27-70-194 E-mail: zachodnio.pomorska@izbaarchitektow.pl
Regon: 017466395-00042 Konto: PKO BP I O/Szczecin Nr 10204795-4133715-270-1 Http://zachodniopomorska.iarp.pl

IZBA ARCHITEKTÓW
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Zachodniopomorska Okręgowa Rada Izby Architektów RP

ZAŚWIADCZENIE - ORYGINAŁ
(wypis z listy architektów)

Zachodniopomorska Okręgowa Rada Izby Architektów RP zaświadcza, że:

mgr inż. arch. Patryk Jerzy Szydłowski

posiadający kwalifikacje zawodowe do pełnienia samodzielnych funkcji technicznych w budownictwie w specjalności architektonicznej i w zakresie posiadanych uprawnień nr **38/ZPOIA/OKK/2008**, jest wpisany na listę członków Zachodniopomorskiej Okręgowej Izby Architektów RP pod numerem: **ZP-0594**.

Członek czynny od: 27-05-2009 r.

Data i miejsce wygenerowania zaświadczenia: 02-07-2012 r. Szczecin.

Zaświadczenie jest ważne do dnia: **30-06-2013 r.**

Podpisano elektronicznie w systemie informatycznym Izby Architektów RP przez:
Jan Łukaszewski, Przewodniczący Okręgowej Rady Izby Architektów RP.

Nr weryfikacyjny zaświadczenia:

ZP-0594-CC3Y-AFDB-8F77-4AFB

Dane zawarte w niniejszym zaświadczeniu można sprawdzić podając nr weryfikacyjny zaświadczenia w publicznym serwisie internetowym Izby Architektów: www.izbaarchitektow.pl lub kontaktując się bezpośrednio z właściwą Okręgową Izbą Architektów RP.

DECYZJA

Na podstawie przepisów art. 104 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. - Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2013 r. poz. 267), w związku z art. 83 ust. 1 pkt 1, art. 84 ust. 1 – 3, art. 85 ust. 1, 2, 4, 7, 8, art. 86 ust. 1 pkt 9 oraz art. 90 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2009 r. Nr 151, poz. 1220 z późn. zm.) oraz § 2 rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 13 października 2004 r. w sprawie stawek opłat dla poszczególnych rodzajów i gatunków drzew (Dz. U. Nr 228, poz. 2306, zm. MP, Nr 44, poz. 779, z 2005 r. Nr 62, poz. 861, z 2006 r. Nr 73, poz. 733, z 2007 r. Nr 77, poz. 828, z 2008 r. Nr 82, poz. 725, z 2009 r. Nr 69, poz. 894, z 2010 r. Nr 76, poz. 954, z 2011 r. Nr 95, poz. 963, oraz z 2012 r. poz. 747),

po rozpatrzeniu

wniosku Joanny Szydłowskiej działającej z upoważnienia Wójta Gminy Kołbaskowo w sprawie wydania zezwolenia na usunięcie drzew rosnących na terenie nieruchomości stanowiącej działkę gminną nr 117 z obrębu ewidencyjnego Warzymice, w gminie Kołbaskowo,

o r z e k a m

- 1) **Zezwolić** Gminie Kołbaskowo na usunięcie czterech drzew gatunku klon jawor rosnących na terenie nieruchomości stanowiącej działkę nr 117 z obrębu ewidencyjnego Warzymice, w gminie Kołbaskowo.
- 2) Ustalić następujące warunki zezwolenia na usunięcie drzew wymienionych w pkt 1:
  - a) naliczyć opłatę za usunięcie drzew w wysokości 15.363,43 zł zt (*sto dwadzieścia pięć tysięcy sześćset sześćdziesiąt trzy 84/100*),
  - b) nie pobierać opłaty naliczonej w pkt 2 lit. a za usunięcie drzew, które obumarty lub nie rokują szansy na przeżycie, z przyczyn nie zależnych od posiadacza nieruchomości,
  - c) zobowiązać wnioskodawcę do przeprowadzenia prac związanych z wykonaniem zadania określonego w pkt 1 na własny koszt i zagospodarowania pozyskanego drewna we własnym zakresie oraz uprzątnięcia terenu po przeprowadzonych pracach,
  - d) ustalić wnioskodawcę odpowiedzialnym za bezpieczeństwo przy wykonywaniu prac, o których mowa w pkt 1,
  - e) ustalić termin usunięcia drzew do dnia 31 grudnia 2013 roku,
  - f) przed przystąpieniem do wykonywania prac związanych z wycinką drzew należy skontrolować zadrzewienia w zakresie występowania gniazd ptasich. W czasie trwania okresu lęgowego ptaków, obowiązującego w terminie **od 1 marca do 15 października 2013 r.**, nie należy usuwać drzew na których znajdują się ich miejsca lęgowe.
- 3) Ustalić termin ważności niniejszej decyzji do dnia 31 grudnia 2013 r., po upływie którego decyzja traci moc wiążącą.

Uzasadnienie.

Podaniem z dnia 25 marca 2013 r. Joanna Szydłowska działająca z upoważnienia Wójta Gminy Kołbaskowo wystąpiła do Starosty Polickiego o wydanie zezwolenia na usunięcie czterech drzew gatunku klon jawor rosnących na terenie nieruchomości stanowiącej działkę nr 117 z obrębu ewidencyjnego Warzymice, w gminie Kołbaskowo.
Nieruchomość stanowiąca działkę nr 117 stanowi własność Gminy Kołbaskowo.

Z uzasadnienia wniosku wynika, że wycinka drzew jest konieczna z uwagi na kolizję z planowanym zagospodarowaniem terenu. W toku oględzin przeprowadzonych w dniu 27 marca 2013 r. stwierdzono, że drzewa charakteryzuje słaby stan zdrowotny. W pniach drzew zaobserwowano liczne spękania kory. W trakcie oględzin nie stwierdzono gatunków chronionych w obrębie zadrzewień.

W myśl art. 84 ust. 3 ustawy o ochronie przyrody organ naliczył opłatę za usunięcie drzew w wysokości 15.363,43 zł. Kwotę tę ustalono w następujący sposób:

Lp.	gatunek/rodzaj drzewa	stawka w zł za 1 cm obwodu pnia drzewa mierzonego na wysokości 130 cm		obwód pnia drzewa mierzony na wysokości 130 cm (w cm)		współczynnik różnicujący stawkę w zależności od obwodu pnia drzewa mierzonego na wysokości 130 cm		wysokość naliczonej opłaty (w zł)
1.	klon jawor	87,04	x	27	x	1,51	=	3.548,62
2.	klon jawor	87,04	x	32	x	1,51	=	4.205,77
3.	klon jawor	87,04	x	42	x	1,51	=	5.520,08
4.	klon jawor	87,04	x	24	x	1,00	=	2.088,96

RAZEM: 15.363,43 zł

Podstawę ustalenia ww. opłaty stanowi załącznik do rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 13 października 2004 r. w sprawie stawek opłat dla poszczególnych rodzajów i gatunków drzew, według stawek dla poszczególnych rodzajów i gatunków drzew określonych w załączniku Nr 2 obwieszczenia Ministra Środowiska z dnia 25 września 2012 r. w sprawie stawek opłat za usunięcie drzew i krzewów oraz stawek kar za zniszczenie zieleni na rok 2013 (M.P. z 2012 r. poz. 747).

Zgodnie z dyspozycją przepisu art. 83 ust. 1 pkt 1 ww. ustawy, usunięcie drzew lub krzewów z terenu nieruchomości może nastąpić, po uzyskaniu zezwolenia wydanego przez wójta, burmistrza albo prezydenta miasta na wniosek posiadacza nieruchomości, za zgodą właściciela tej nieruchomości.

Stosownie do treści art. 84 ustawy o ochronie przyrody:

ust. 1 posiadacz nieruchomości ponosi opłaty za usunięcie drzew lub krzewów;

ust. 2 opłaty nalicza i pobiera organ właściwy do wydania zezwolenia na usunięcie drzew i krzewów;

ust. 3 opłaty za usunięcie drzew lub krzewów oraz termin ich usunięcia, przesadzenia lub posadzenia innych drzew ustala się w wydanym zezwoleniu;

W myśl art. 85 ust. 1 cytowanej ustawy opłatę za usunięcie drzew ustala się na podstawie stawki zależnej od obwodu pnia oraz rodzaju i gatunku drzewa. W ust. 2 wspomnianego art. 85 określone są stawki opłat za usuwanie drzew, w zależności od obwodu pnia drzewa, których nie można przekroczyć. Zgodnie z art. 85 ustawy:

ust. 4 minister właściwy do spraw środowiska określi, w drodze rozporządzenia:

1) stawki dla poszczególnych rodzajów i gatunków drzew,

2) współczynniki różnicujące stawki w zależności od obwodu pnia - kierując się zróżnicowanymi kosztami produkcji poszczególnych rodzajów i gatunków drzew oraz wielkościami przyrostu obwodu pni drzew;

ust. 8 minister właściwy do spraw środowiska, w terminie do 31 października każdego roku, ogłasza, w drodze obwieszczenia w dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej "Monitor Polski", wysokość stawek, o których mowa w ust. 7 i art. 89 ust. 8.

Zgodnie z przepisem art. 86 ust. 1 pkt 9 cytowanej ustawy, naliczonej opłaty nie pobiera się, za drzewa które obumarły lub nie rosną szansy na przeżycie, z przyczyn niezależnych od posiadacza nieruchomości.

Podstawę prawną do wydania niniejszej decyzji stanowi przepis art. 90 przywoływanej ustawy, zgodnie z którym usunięcie drzew i krzewów z terenu nieruchomości będących własnością gminy, może nastąpić za zezwoleniem starosty wydanym na wniosek

władającego.

Zgodnie z § 2 rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 13 października 2004 r. w sprawie stawek opłat dla poszczególnych rodzajów i gatunków drzew, stawki dla poszczególnych rodzajów i gatunków drzew oraz współczynniki różnicujące stawki w zależności od obwodu pnia są określone w załączniku do rozporządzenia.

Pouczenie.

- 1) Od niniejszej decyzji służy stronie prawo wniesienia odwołania, za pośrednictwem Starosty Polickiego, do Samorządowego Kolegium Odwoławczego w Szczecinie, w terminie 14 dni od daty jej doręczenia.
- 2) Przed upływem terminu do wniesienia odwołania decyzja nie ulega wykonaniu, a wniesienie odwołania w terminie wstrzymuje jej wykonanie.
- 3) W czasie trwania okresu lęgowego ptaków nie należy usuwać drzew, na których znajdują się ich miejsca lęgowe.
- 4) Ochrona roślin, zwierząt i grzybów objętych ochroną gatunkową, występujących w obrębie zadrzewienia obowiązuje niezależnie od usuwania zieleni wysokiej, także podczas prac związanych z wycinaniem drzew i krzewów.

Informacja o opłacie skarbowej: zwalnia się od opłaty skarbowej za wydanie zezwolenia na usunięcie drzew lub krzewów (podstawa prawna: załącznik do ustawy z dnia 16 listopada 2006 r. o opłacie skarbowej (Dz. U. z 2012 r. poz. 1282 z późn. zm.) – Wykaz przedmiotów opłaty skarbowej, stawki tej opłaty oraz zwolnienia, część III Wydanie zezwolenia (pozwolenia, koncesji) ust. 44, kolumna 4 pkt 4.

z pp. STAROSTY
mgr Bogusława Szulc
Naczelnik Wydziału
Ochrony Środowiska i Rolnictwa

Otrzymuje:

TERRA NATURA Joanna Szydłowska
ul. Dzielnicowa 26
71 – 743 Szczecin

OPIS TECHNICZNY – PROJEKT TECHNICZNY

Do projektu: Zgłoszenie budowy nie wymagającej pozwolenia na budowę na działce nr 117
obr. Warzymice, gm. Kołbaskowo

1. INWESTOR

Gmina Kołbaskowo, Kołbaskowo 106, 72-001

2. ADRES INWESTYCJI

Warzymice, dz. nr 117

3. PRZEDMIOT INWESTYCJI

Inwestycja polega na urządzeniu miejsca wypoczynku, w tym montażu:

- bramy – witacza,
- 2 wiat o powierzchni do 25 m²,
- 7 stołów z ławami,
- 3 donice drewniane,
- tablicy informacyjnej,
- stojaka na rowery,
- miejsca na ognisko ze skrzynią na piasek do gaszenia ognia.

W zakresie Inwestycji jest również urządzenie towarzyszącej zieleni.

4. PODSTAWA OPRACOWANIA

- Zlecenie Inwestora na opracowanie projektu technicznego
- Wytyczne Inwestora.
- Wizja lokalna w terenie

5. TEREN - STAN ISTNIEJĄCY

Inwestycja planowana jest na działce nr 117, w miejscowości Warzymice, gmina Kołbaskowo. Działki te stanowią lekko wyniesiony teren, po środku starej części wsi a jego wysokość kształtuje się w granicach od 33,9 m n. p. m. do 36,2 m n. p. m.. Obszar działki nie jest objęty ustaleniami Miejscowego Planu Zagospodarowania Przestrzennego.

Obecnie, teren jest zaniedbany i niewykorzystywany. Przez południową część terenu w linii wschód-zachód oraz przez środek działki nr 117 w linii północ-południe, przebiega napowietrzna sieć energetyczna niskiego napięcia. Na dwóch słupach napowietrznej linii, na działce 117, zamontowane są uliczne oprawy oświetleniowe. Obszar działki jest niezabudowany i posiada bezpośredni dostęp do drogi publicznej dz. nr 131 dr.

Teren jest słabo zadarniony roślinnością zielną, o charakterze ruderalnym. Na terenie opracowania rosną około 50-80 letnie drzewa, przede wszystkim lipy, występujące w szpalerze wzdłuż skarpy, w północnej części oraz wzdłuż wschodniej granicy działki nr 117.

6. DANE OGÓLNE, PROGRAM FUNKCJONALNY I PLANOWANE ROBOTY

Planowane jest stworzenie miejsca służącego aktywnemu wypoczynkowi na świeżym powietrzu. Będzie to miejsce spotkań i spacerów, z którego korzystać będą, przede wszystkim okoliczni mieszkańcy, a także turyści.

Proponowane zagospodarowanie ma charakter parkowy, dominują tu kształty organiczne, w postaci zaokrągleń ścieżek i sposobu rozmieszczenia nieformowanej roślinności. W obrębie 117 nie planuje się żadnych obiektów kubaturowych.

Lokalizacja elementów zagospodarowania powinny być wytyczona geodezyjnie w oparciu o lokalny układ odniesienia. Zerowym punktem odniesienia układu będzie narożnik działki 117 oznaczony literą D – zgodnie z rysunkiem 002.

Istniejące ukształtowanie terenu wymaga przeprowadzenia robót ziemnych związanych reprofilacją nawierzchni. Ziemię na całej powierzchni działki należy oczyścić z gruzu (oprócz kamieni polnych) i odpadów roślinnych (karpy, kłocza itp.), a następnie zanieczyszczenia wywieźć. Zebrane kamienie polne należy złożyć w miejscu wskazanym przez inwestora, gdzie będą składowane do czasu wykorzystania. Masy ziemne z wykopów oraz korytowania pod ciąg pieszy, będą rozplantowane na terenie przy reprofilacji nawierzchni oraz istniejących skarp w północnej, wschodniej i południowej części działki. W związku z planowanym

przemieszczaniem mas ziemnych nie przewiduje się dowożenia lub wywożenia ziemi. Nasypy należy zagęścić natomiast skarpy ukształtować do nachylenia 1:2 i 1:4. Istniejące skarpy będą reprofilowane przy zachowaniu istniejącego nachylenia. Sposób zagęszczania w obrębie koron istniejących drzew przedstawiono w opisie technicznym projektu zieleni.

W poprzek działki 117, planuje się wykonanie ciągu pieszego. Nawierzchnia alejki parkowej brukowana z kamienia polnego na podsypce cementowo-piaskowej gr 5 cm. Powierzchnia alejki będzie wydzielona przez betonowe obrzeża trawnikowe 6 x 20 cm na podsypce piaskowej. Kamień polny będzie udostępniony przez inwestora i pobrany przez wykonawcę we wskazanym miejscu.

Część rekreacyjna projektowanego miejsca wypoczynku usytuowana zostanie w obrębie działki nr 117. Od strony wschodniej, przy wejściu „A”, zlokalizowana zostanie ozdobna, drewniana brama wejściowa z pochylnią dla niepełnosprawnych oraz szyldem przedstawiającym napis: „Sołectwo Warzymice” (ryc.1). Szyld wykonany z drewna, napis powstanie przez wybranie tła na głębokość 1 cm. Konstrukcja bramy jest analogiczna jak opisanych niżej wiat. Zachodni kraniec alei parkowej będzie zakończony na granicy z działką 116. Ciąg dalszy alei będzie wykonany w trakcie prac nad zagospodarowaniem działki 116, które zostaną przeprowadzone na podstawie odrębnego postępowania. Konstrukcja nawierzchni pochylni będzie wykonana z kamienia polnego, tak jak aleja parkowa.

We wschodniej części działki nr 117, będą zamontowane dwie wiaty drewniane zbudowane z okrągłych bali, o wielkości rzutu do 25m², w układzie bliźniaczym, z dwuspadowym dachem symetrycznym o nachyleniu połaci ok. 45° (ryc.2). Dach wiaty pokryty deskami ułożonymi na zakładkę. Między słupami wiaty, od strony północno-wschodniej, należy zamontować drewniane, lamelowe panele typu ogrodzeniowego. Słupy wiaty będą przymocowane do stalowych, ocynkowanych kotew zabetonowanych w gruncie. Pod każdym zadaszeniem znajdować się będą po dwa stoły z ławami. Można zastosować wiatę konstrukcji drewnianej o wymiarach: szer. 400cm dł. 620cm np firmy MENTOR S.C. lub inną o zbliżonych parametrach i powierzchni dachu nie większej niż 25 m². W okolicy miejsca przeznaczonego na ognisko znajdować się będą kolejne 3 stoły z ławami (ryc.3). Proponuje się zastosować stoły z ławami, o wymiarach: szer. 160cm, dł. 200cm ustawione na placu ogniskowym oraz szer. 160cm, dł. 250cm ustawione pod wiatami. Stoły i ławy zbudowane z bali, montowane do kotew zabetonowanych w gruncie. Można zastosować stoły typ LWS01 firmy MENTOR S.C. lub inne o nie gorszych parametrach. W pobliżu zadaszeń znajdować się będzie miejsce do palenia ognisk, wymurowane z kamieni polnych tworzących krąg o średnicy 2m (kamienie średnicy 40

– 60 cm). Obok ogniska planuje się ustawić drewnianą skrzynię na piasek do gaszenia ognia o pojemności ok. 300 l. W pobliżu wejścia na teren zostanie zamontowana tablica informacyjna. Proponuje się zastosować jednostronną tablicę informacyjną o wymiarach 110x90x200cm. Można zastosować tablicę firmy KONTRAST PRODUCENT REKLAM lub inną o nie gorszych parametrach. Tablica będzie przymocowana do słupów bramy wejściowej przy wejściu „A”.

Miejsce wypoczynku sąsiaduje, od północy, z ruchliwą częścią drogi publicznej dz. nr 131 dr. W celu zwiększenia bezpieczeństwa użytkowania terenu wypoczynku należy wykonać w południowej części działki 117 niskie ogrodzenie drewniane. Ogrodzenie będzie zbudowane z okorowanych bali średnicy 10 cm, słupków wysokości 1,0 m w rozstawie co 3,0 m oraz belek poziomych montowanych na wysokości 0,3 m i 1,0m. Słupy będą mocowane przy pomocy stalowych, ocynkowanych kotew zabetonowanych w gruncie. Można zastosować ogrodzenie typ OG02 firmy MENTOR S.C. lub inne o nie gorszych parametrach.

Oświetlenie po zmierzchu zapewnią istniejące oprawy lamp ulicznych.

Drewniane elementy zagospodarowania należy wykonać z drewna impregnowanego ciśnieniowo, pozbawionego żywicy oraz wad w postaci sęków i pęknięć, pochodzącego z gatunków liściastych (dąb, grochodrzew), bądź iglastych (dąglezja, modrzew, sosna łapońska), odpornego na wpływ warunków atmosferycznych. Śruby w konstrukcjach wpuszczane w drewno i zabezpieczone zaślepkami wykonanymi z polipropylenu.

Na terenie miejsca wypoczynku planuje się wykonać trawniki – częściowo rekreacyjne, odporne na intensywne użytkowania, częściowo łąkowe (ekologiczne) mniej odporne na udeptywanie, ale wymagające mniejszego nakładu pielęgnacji i urozmaicające teren.

Przeważającą część terenu, planuje się zazielenić trawnikiem oraz dokonać nasadzenia grup oraz pojedynczych krzewów liściastych i iglastych. Zakładanie trawnika nastąpi na terenie oznaczonym trawnik 1 i trawnik 2 zgodnie z rysunkiem nr 003. Szczegółowe wytyczne zakładania trawnika oraz sadzenia roślin przedstawia OPIS TECHNICZNY - PROJEKT ZIELENI. Inwestycja nie koliduje z istniejącym na terenie działki nr 117 starodrzewiem, konieczne będzie usunięcie trzech sztuk około 15-letnich klonów jaworów, kolidujących z inwestycją. Wycinka zostanie przeprowadzona na podstawie Decyzji Starosty Polickiego znak SR.6131,35,2013,PN z dnia 8 kwietnia 2013 r. (w załączeniu).

Ryc. 1. Brama wejściowa na teren miejsca wypoczynku

Ryc. 2. Wiata z ławami i stołami.

Ryc. 3. Ławy i stół pod gołym niebem

6. OCHRONA KONSERWATORSKA

Obszar działki 117 nie podlega ochronie konserwatorskiej. Na działce 117 nie występują obiekty objęte ochroną konserwatorską.

7. INFORMACJE I DANE O CHARAKTERZE I CECHACH ISTNIEJĄCYCH I PRZEWIDYWANYCH ZAGROŻEŃ DLA ŚRODOWISKA ORAZ HIGIENY I ZDROWIA UŻYTKOWNIKÓW PROJEKTOWANYCH OBIEKTÓW BUDOWLANYCH I ICH OTOCZENIA

Stosowane w czasie budowy materiały i technologie, późniejszy sposób eksploatacji oraz technologia zamontowanych urządzeń wzniesionego obiektu, nie powodują zagrożeń dla środowiska, higieny i zdrowia użytkowników.

8. DANE LICZBOWE:

Powierzchnia działki nr 117:

całkowita	918,0 m ²
przeznaczona do zagospodarowania	918,0 m ²
Zagospodarowanie razem:	918,0 m ²
w tym:	
reprofilacja istniejących skarp i zazielenienie krzewami	178,0 m ²
zielen projektowana – trawnik 1:	330,0 m ²
zielen projektowana – trawnik 2:	120,0 m ²
nawierzchnia z kamienia brukowego:	290,0 m ²

Powierzchnia działki jest niezabudowana. Planowane wiaty nie są budynkami ani innym obiektami budowlanymi w rozumieniu Prawa Budowlanego i nie zabudowują działki.

Opracował:

mgr inż. arch. Patryk Szydłowski nr upr. /ZPOIA/OKK/2008 .....

OPIS TECHNICZNY – PROJEKT ZIELENI

Do projektu: Zgłoszenie budowy nie wymagającej pozwolenia na budowę
na działce nr 117
obr. Warzymice, gm. Kołbaskowo

1. CHARAKTERYSTYKA TERENU

1.1. UKSZTAŁTOWANIE TERENU.

Inwestycja planowana jest na działce nr 117, w miejscowości Warzymice, gmina Kołbaskowo. Działka ta stanowi część placu lekko wyniesionego ponad otaczający teren, położonego po środku starej części miejscowości. Obecnie, teren jest zaniedbany i nie wykorzystywany. Teren wyniesienia charakteryzuje się nierównościami, które powstały wskutek niekontrolowanego zasypywania jego terenu ziemią i gruzem. Przeważająca część terenu podniesiona jest przez to powyżej pierwotnego poziomu gruntu, który można zidentyfikować na podstawie wysokości gruntu okalającego pnie starych, przedwojennych drzew.

1.2. WARUNKI SIEDLISKOWE

Grunt w obrębie terenu opracowania stanowi grunt gliniasty. W miejscach stanowiących hałdy nawiezonego podłoża, gleba charakteryzuje się zaburzonym profilem, a wierzchnia warstwę stanowi glina zmieszana z gruzem i innymi zanieczyszczeniami. Pod względem klimatu teren zlokalizowany jest w obrębie krainy Pyrzycko-Goleniowskiej charakteryzującej się małą, na tle województwa zachodniopomorskiego, ilością opadów atmosferycznych i ciepłymi wpływami Oceanu Atlantyckiego. Teren położony jest w 7A strefie mrozoodporności roślin, gdzie minimalne temperatury wahają się od -18 do -15 °C. Teren w przeważającej części nie jest zacieniony, drzewa występują tu przede wszystkim wzdłuż północnej i wschodniej skarpy, przez znaczącą część dnia ich cień znajduje się poza obszarem zagospodarowania. Skarpy występujące obecnie na terenie mają wystawę północną, wschodnią i południową, a ich nachylenie wynosi około 1:4.

1.3. ISTNIEJĄCY STAN ZIELENI

Teren jest słabo zadarniony częściowo roślinnością trawiastą, a częściowo zielną, o charakterze ruderalnym. Na terenie opracowania rosną drzewa, przede wszystkim lipy, występujące w szpalerze wzdłuż skarpy, w północnej i wschodniej części działki. Na terenie opracowania rosną około 50-80 letnie drzewa, przede wszystkim lipy, występujące w szpalerze wzdłuż skarpy, w północnej części oraz wzdłuż wschodniej granicy działki nr 117.

2. OGÓLNE ZAŁOŻENIA PROJEKTOWE

Projektowana roślinność dostosowana jest do panujących w obrębie inwestycji warunków siedliskowych, jest też mało wymagająca pod względem zabiegów pielęgnacyjnych, by z uwagi na publiczny charakter terenu, nie sprawiała trudności w utrzymaniu i nie ucierpiała na skutek ograniczonych możliwości pielęgnacyjnych. Nasadzenia zostały wkomponowane w układ istniejącego szpaleru starodrzewu, przede wszystkim lip, z których żadna nie koliduje z inwestycją. Zaprojektowana roślinność uzupełnia istniejący układ drzewostanu nie burząc go.

Do obsadzeń dobrano gatunki tradycyjne. Skarpy okalające przyszłe miejsce wypoczynku od strony północnej i wschodniej planuje się obsadzić krzewami iglastymi – jałowcem o rozłożystym pokroju oraz popularnie stosowanymi w miejscach publicznych – krzewami śnieguliczki białej. W części rekreacyjnej, obok wyżej wymienionych, zaplanowano nasadzenia niskich kwitnących wiosną krzewów tawuły, oraz świerk pospolity, który może być dekorowany w okresie świątecznym.

Przeważająca część terenu zostanie przeznaczona pod trawnik rekreacyjny (trawnik nr 1), odporny na intensywne użytkowanie. Występują tu dogodne warunki świetlne dla wzrostu i rozwoju traw, a ukształtowanie terenu nie będzie stwarzało problemów podczas koszenia trawnika. Obszar ten będzie przeznaczony do zabaw z dziećmi i odpoczynku na trawie. Teren po północnej stronie działki, będzie obsiany trawnikiem łąkowym, rzadziej koszonym, składającym się z większej ilości gatunków roślin, również kwitnących. Będzie jednak mniej odporny na intensywne użytkowanie, ale nie planuje się w tym rejonie wzmożonego ruchu.

3. SZCZEGÓŁOWY WYKAZ ZAPROJEKTOWANYCH GATUNKÓW

3.1. ZESTAWIENIE GATUNKÓW PROPONOWANYCH DO OBSADZEŃ

Lp.	Nazwa łacińska	Nazwa polska	odmiana	Zalecana ilość sztuk	Rozstawa [m]
ROŚLINY LIŚCIASTE					
1	<i>Spiraea cinerea</i>	Tawuła szara	'Grefsheim'	4	Wg rys.003
2	<i>Symphoricarpos albus</i>	Śnieguliczka biała	'Laevigatus'	10	
ROŚLINY IGLASTE					
3	<i>Juniperus x pfitzeriana</i>	Jałowiec Pfitzera	'Mint Julep'	10	Wg rys.003
4	<i>Picea abies</i>	Świerk pospolity	-	1	

3.2. ZADARNIENIE – gatunki i odmiany

Projektuje się 330,0 m² trawnika rekreacyjnego (trawnik 1) i 120,0 m² trawnika łąkowego (trawnik 2).

Gatunki do założenia trawnika łąkowy (trawnik 1):

- kostrzewa trzcinowa (*Festuca arundinacea*), polecane odmiany 'ELDARADO' lub 'ASTERIX'
- kostrzewa czerwona (*Festuca rubra*), polecane odmiany 'LEO' lub 'ARETA' lub 'ELANOR' lub 'PERNILLE' lub 'JAGNA' lub 'GROBLA' lub 'GROSS'
- wiechlina łąkowa (*Poa pratensis*), polecane odmiany 'BILA' lub 'CONNI' lub 'PANDURO' lub 'COMPACT'
- koniczyna biała (*Trifolium repens*) np. 'Pirouette'
- życica trwała (*Lolium perenne*), polecane odmiany, 'GRILLA' lub 'INKA' lub 'NAKI'

lub gotowa mieszanka nasion na trawniki rekreacyjne, o parametrach nie gorszych niż podane w punkcie 5.

Gatunki do wysiewu – trawnik rekreacyjny (trawnik 2):

- wiechlina łąkowa (*Poa pratensis*)
- kostrzewa czerwona (*Festuca rubra*)
- kupkówka pospolita (*Dactylis glomerata*)
- tymotka łąkowa (*Phleum pratense*)

- życica trwała (*Lolium perenne*)
- marchew zwyczajna (*Daucus carota*)
- żmijowiec zwyczajny (*Echium vulgare*)
- wyka ptasia (*Viocchia cracca*)
- koniczyna polna (*Trifolium arvense*)
- dzwonek rozpierzchły (*Campanula patula*)
- dziurawiec zwyczajny (*Hypericum perforatum*)
- komonica zwyczajna (*Lotus corniculatus*)
- krwawnik pospolity (*Achillea millefolium*)
- mak polny (*Papaver rhoeas*)

lub gotowa mieszanka nasion na trawniki ekologiczne (łąkowe) w siedliskach suchych i nasłonecznionych, o parametrach nie gorszych niż podane w punkcie 5.

4. SKŁAD PROCENTOWY MIESZANKI TRAWNIKOWEJ

Mieszanka nr 1.

Proporcje mieszanki trawnikowej – założenie trawnika rekreacyjnego (trawnik 1):

- kostrzewa trzcinowa (*Festuca arundinacea*) – 25%
- kostrzewa czerwona (*Festuca rubra*) – 50 %
- wiechlina łąkowa (*Poa pratensis*) – 10 %
- koniczyna biała (*Trifolium repens*) – 5%
- życica trwała (*Lolium perenne*) – 10%

Mieszanka nr 2.

Proporcje mieszanki trawnikowej – założenie trawnika łąkowego (trawnik 2):

- wiechlina łąkowa (*Poa pratensis*) – 5 %
- kostrzewa czerwona (*Festuca rubra*) – 60 %
- tymotka łąkowa (*Phleum pratense*) - 5%
- kupkówka pospolita (*Dactylis glomerata*) – 10 %
- życica trwała (*Lolium perenne*) - 15%,

+ 5% ziół, gatunki:

- marchew zwyczajna (*Daucus carota*)

- żmijowiec zwyczajny (*Echium vulgare*)
- wyka ptasia (*Viocchia cracca*)
- koniczyna polna (*Trifolium arvense*)
- dzwonek rozpięchły (*Campanula patula*)
- dziurawiec zwyczajny (*Hypericum perforatum*)
- komonica zwyczajna (*Lotus corniculatus*)
- krwawnik pospolity (*Achillea millefolium*)
- mak polny (*Papaver rhoeas*)

5. PROPONOWANIE WIELKOŚCI SADZONEK

Lp.	Nazwa łacińska	Nazwa polska	Odmiana	Proponowana wielkość roślin	Proponowana forma sprzedaży
ROŚLINY LIŚCIASTE					
1	<i>Spiraea cinerea</i>	Tawuła szara	'Grefsheim'	50-60 cm	C5
2	<i>Symphoricarpos albus</i>	Śnieguliczka biała	'Laevigatus'	40-60 cm	C3
ROŚLINY IGLASTE					
3	<i>Juniperus x pfitzeriana</i>	Jałowiec Pfitzera	'Mint Julep'	30-40 cm	C3
4	<i>Picea abies</i>	Świerk pospolity	-	50-60 cm	C5

6. SADZENIE DRZEW I KRZEWÓW

6.1. WYMAGANIA OGÓLNE

6.1.1. Wszystkie prace związane z zakładaniem zieleni na projektowanym terenie należy wykonywać po zakończeniu prac budowlanych.

6.1.2. Przy wyborze materiału roślinnego należy kierować się jego jakością – sadzonki krzewów powinny być zdrowe, prawidłowo pielęgnowane (bez śladów niedoboru wody, bez uszkodzeń mechanicznych, niezzółknięte, bez śladów chorób i żerowania szkodników), bryła korzeniowa powinna równomiernie przerastać podłoże. Sadzonki powinny być dobrze uformowane – o pokroju charakterystycznym dla gatunku i odmiany. Korzenie powinny być dobrze

wykształcone i nie uszkodzone.

Wady materiału roślinnego dyskwalifikujące go:

- żółknięcie liści, osypywanie się igieł,
- ślady żerowania szkodników,
- oznaki chorobowe, pleśnie, ślady gnicia, itp.,
- uszkodzenia mechaniczne - połamane gałęzie, zgniecione okazy, uszkodzenia kory itp.,
- wędnięcie,
- przebarwienia na korze i liściach.

6.1.3. Kupując nasiona do stworzenia mieszanki trawnikowej lub gotową mieszankę należy zwrócić uwagę na:

- odpowiednie proporcje gatunków podane na opakowaniu,
- jakość opakowania – czy nie jest uszkodzone, zamknięte, nie ma na nim śladów pleśni, zalania itp.,
- dane podane na metryczce dołączonej do opakowania lub na opakowaniu:
  - czystość materiału siewnego, czyli procentowy udział masy nasion danego gatunku w stosunku do ogólnej masy próby – im wyższa tym materiał siewny jest lepszy jakościowo.
  - zdolność kiełkowania materiału siewnego, czyli procentowy udział nasion danego gatunku które są zdolne do kiełkowania – im wyższa tym materiał siewny jest lepszy jakościowo,
  - przydatność materiału do kiełkowania (jeśli nie jest podana - data produkcji nie powinna być starsza niż z poprzedniego roku).

6.1.4. Należy zadbać by istniejące na terenie drzewa nie zostały uszkodzone podczas robót związanych z zagospodarowaniem placu, zgodnie z art. 82. ust.1 Ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz.U. 2004 nr 92 poz. 880 ze zm.). Należy ostrożnie manewrować sprzętem, by nie uszkodzić pni ani konarów istniejących drzew. Nie należy składować materiałów budowlanych ani odpadów itp. bezpośrednio pod nimi, nie należy opierać materiałów budowlanych i in. o pnie drzew. Zarówno podczas wykonywania nasadzeń, budowy nawierzchni brukowej i wiat, należy zachować następujące zasady:

- wszystkie wykopy w obrębie rzutu koron istniejących drzew + 1m, należy wykonywać ręcznie,
- podczas wykonywania prac ziemnych, nie przecinać głównych korzeni drzew,
- w przypadku wykonywania prac z koniecznością odsłaniania korzeni drzew w sezonie

wegetacyjnym roślin (15 marca - 15 października), odsłonięte korzenie należy przykrywać nawilżonymi matami w celu uniknięcia ich przesuszenia. Najkorzystniej byłoby wykonywać takie prace poza okresem wegetacji, kiedy roślinność jest w stanie spoczynku,

- do zagęszczenia warstw konstrukcyjnych nawierzchni brukowej używać walca statycznego, bez wibracji (nie należy stosować urządzeń wibrujących w obrębie rzutu koron istniejących drzew).

6.2. PRZYGOTOWANIE GLEBY

Teren przeznaczony pod założenie trawnika i nasadzeń, należy wyrównać i uprzątnąć z zanieczyszczeń - śmieci, gruzu, kamieni, itp. oraz usunąć niepożądane rośliny (chwasty) razem z całymi korzeniami. Po wykonaniu nasadzeń drzew i krzewów (zabieg ten opisany jest w podpunkcie 6.3.), należy przygotować podłoże do siewu mieszanki trawnikowej (dotyczy obu rodzajów trawnika). Opis zakładania trawnika podano w punkcie 6.4. Teren w obrębie reprofilowanych istniejących skarp, na którym planowane są nasadzenia krzewów, oczyścić z niepożądaną roślinnością i wyścielać warstwą 5 cm przekompostowanej kory.

6.3. SADZENIE ROŚLIN

Najkorzystniejszym terminem do sadzenia jest okres wiosenny lub jesienny. Najlepiej zabieg ten przeprowadzać w warunkach pochmurnej i bezwietrznej pogody, w dni o dużej wilgotności powietrza. Zaleca się sadzić rośliny wiosną przed rozwojem liści lub jesienią po ich opadnięciu. Zakupione rośliny należy jak najszybciej posadzić w zaplanowanym miejscu, jeśli jednak zaistnieje potrzeba przechowywania ich – należy je zostawić na ten okres w miejscu zacienionym i podlewać. W przypadku gdy bryła korzeniowa zakupionych sadzonek będzie przeschnięta, należy ją intensywnie nawilżyć przed posadzeniem do gruntu. Po wyznaczeniu miejsca sadzenia, należy wykopać doły o szerokości 2 razy większej od ich brył korzeniowych i głębokości nieco większej niż bryła. Na dno dołu należy nasypać 5 cm warstwę ziemi urodzajnej, a ściany dołu spulchnić. Po umieszczeniu rośliny w tak przygotowanym dole, na głębokości równej z tą na której rosła w szkółce, należy obsypać bryłę korzeniową z wszystkich stron glebą urodzajną zaprawioną hydrożelem (zabezpieczającym nowo posadzone rośliny przed utratą wody). Następnie glebę należy stopniowo zagęszczać – delikatnie ugniatając nogą lub polewając wodą, pilnując by krzewy zachowywały pion. Wokół posadzonych krzewów należy uformować misy o średnicach 0,6 m i wyściółkować je 7cm warstwą przekompostowanej kory.

Należy pamiętać, że przed posadzeniem roślin należy delikatnie usunąć z nich uszkodzone fragmenty: pędy, liście, korzenie. Po posadzeniu rośliny obficie podlać!

6.4. ZAKŁADANIE TRAWNIKA

Przed przystąpieniem do wysiewu nasion należy teren wyrównać, następnie oczyścić z gruzu i innych zanieczyszczeń. Oczyszczoną glebę należy spulchnić np. grabiami lub broną zębatą. Następnie nawieźć warstwę ok. 5 cm gruboziarnistego piasku, a na niego ok. 9 cm warstwę ziemi urodzajnej, wyrównać ją i na tak przygotowaną powierzchnię wysiać mieszankę nasion. Jeśli nasiona nie będą zakupione w gotowej mieszance, przed siewem należy je dokładnie wymieszać. Jeśli wysiew nasion będzie wykonywany ręcznie, należy to zrobić „na krzyż” dzieląc przyjętą ilość wysiewu mieszanki na dwie części. Po rozrzuceniu nasion na przeznaczonym terenie, należy je przykryć ok. 1 cm warstwą gleby urodzajnej, zwałować i podlać.

7. OGÓLNE ZALECENIA PIELEGNACYJNE I UŻYTKOWE W PIERWSZYM ROKU I KOLEJNYCH LATACH PO WYKONANIU NASADZEŃ

Zalecenia dotyczące nasadzeń

Przez pierwsze dwa lata po posadzeniu zalecane jest podlewanie nowych nasadzeń raz w miesiącu w okresie od kwietnia do października (w wypadku długotrwałego braku opadów częściej). W kolejnych latach, jedynie jeśli w tym okresie (IV-X) wystąpi długotrwała susza.

Zaleca się pielienienie i spulchnianie mis oraz uzupełnianie ubytków ściółki pod krzewami.

Zalecane jest stosowanie, przynajmniej raz na 2 lata, nawożenia. Można stosować nawozy organiczne (obornik lub kompost), bądź mineralne wieloskładnikowe nawozy o przedłużonym działaniu. Pod krzewy iglaste stosować można w/w lub specjalne nawozy do nawożenia iglaków.

Zalecenia pielęgnacyjne dla poszczególnych gatunków podano w następnym punkcie.

W obrębie reprofilowanych istniejących skarp, gdzie nasadzone zostaną krzewy jałowca i śnieguliczki, należy sukcesywnie uzupełniać warstwę kory oraz usuwać pojawiającą się niepożądaną roślinność.

Zalecenia dotyczące trawnika rekreacyjnego

- pierwsze **koszenie** przeprowadzić, gdy młode rośliny osiągną 10 cm wysokości. Kolejne koszenia należy przeprowadzać gdy trawa osiągnie 20 cm wysokości, kosić na wysokość 5

cm. Jeśli zastosowana kosiarka nie ma funkcji mulczowania - zebrać skoszoną trawę z trawnika. Należy dbać by ostrza noży kosiarki były dobrze zastrzone (szczególnie podczas pierwszego koszenia), nie należy kosić w okresie długotrwałej suszy ani mokrego porostu, po skoszeniu – podlać. Ostatnie koszenie przed zimą należy przeprowadzać na 1 miesiąc przed spodziewanymi mrozami (na przełomie września i października). Zebrane pokosy wykorzystać jako biomasę,

- miejsca, w których rośliny nie wzeszły w okresie do 12 tygodni od wysiewu, należy obsiać ponownie tą samą mieszanką,
- **nawożenie pielęgnacyjne:** trawnik z uwagi na obecność w runi koniczyny białej (*Trifolium repens*) nie wymaga regularnego nawożenia. W przypadku wystąpienia braków składników odżywczych, objawiających się żółknięciem blaszek liściowych (mimo optymalnego nawodnienia trawnika), należy zastosować nawóz mineralny, przeznaczone na trawniki. Nie zaleca się stosowania nawozów z dużą zawartością azotu, który może powodować ustępowanie koniczyny z porostu,
- należy regularnie, mechanicznie usuwać chwasty z powierzchni trawnika,
- należy regularnie rozsypywać kretowiska utworzone na powierzchni trawnika,
- przez pierwszy rok po wysiewie zalecane jest **podlewanie** trawnika raz w miesiącu (w wypadku długotrwałego braku opadów częściej), w okresie od kwietnia do października, w kolejnych latach – w okresach długotrwałej suszy,
- zalecane jest wykonywanie raz w roku aeracji i piaskowania powierzchni trawnikowych.

Zalecenia dotyczące trawnika łąkowego

- koszenie przeprowadzać dwa razy do roku – na przełomie czerwca i lipca, oraz pod koniec września, a pokos pozostawić na trawniku do wyschnięcia umożliwiając obsypanie się nasion – siano należy zebrać po kilku dniach – do wykorzystania na biomasę,
- miejsca, w których rośliny nie wzeszły w okresie do 12 tygodni od wysiewu, należy obsiać ponownie tą samą mieszanką,
- należy regularnie rozsypywać kretowiska utworzone na powierzchni trawnika,
- przez pierwszy rok po wysiewie zalecane jest **podlewanie** trawnika raz w miesiącu (w wypadku długotrwałego braku opadów częściej), w okresie od kwietnia do października, w kolejnych latach – w okresach długotrwałej suszy.

8. CHARAKTERYSTYKA I ZALECENIA PIELEGNACYJNE DLA POSZCZEGÓLNYCH GATUNKÓW

8.1. Rośliny liściaste

Tawuła szara *Spiraea cinerea* 'Grefsheim'

To krzew o malowniczo przewieszających się, delikatnych pędach, w maju obsypanych białymi, drobnymi kwiatkami. Jest rośliną łatwą w uprawie, bez specjalnych wymagań. Znosi suszę, najlepiej rośnie w miejscach słonecznych, ale znosi półcień. Należy jednak pamiętać, że lubi gleby przepuszczalne, dlatego do przygotowywanego podłoża należy dodać 20% gruboziarnistego piasku. Zalecane jest cięcie odmładzające, wykonywane po kwitnieniu, gdyż kwiaty rozwijają się na pędach zeszłorocznych. Co roku można ciąć umiarkowanie, a co kilka lat radykalnie - usuwając stare i chore pędy. Po cięciu może nastąpić zmniejszona siła kwitnienia a w kolejnym sezonie. Strefa mrozoodporności 5A.

Śnieguliczka biała *Symphoricarpos albus* 'Laevigatus'

To bujnym krzew, o bardzo szerokiej amplitudzie ekologicznej. Można go sadzić zarówno w pełnym słońcu jak i w cieniu drzew. Tolerancyjny jest również pod względem rodzaju oraz wilgotności gleby. Jesienią i zimą obsypany jest białymi okrągłymi owocami. Strefa mrozoodporności 5A.

8.2. Rośliny iglaste

Jałowiec Pfitzera *Juniperus x pfitzeriana* 'Mint Julep'

Szybko rosnący krzew, o rozłożystym pokroju. Zachowuje intensywną zielen pędów również zimą. Mało wymagający pod względem jakości gleby i jej wilgotności. Dobrze rośnie zarówno w słońcu jak i półcieniu. Polecany do sadzenia w parkach i dużych ogrodach. Strefa mrozoodporności 5A.

Świerk pospolity (*Picea abies*) – jest pospolicie występującym w Polsce drzewem iglastym o stożkowatym pokroju, ułożonych okółkowo gałęzie. Preferuje gleby żyzne. Zaleca się nawozić nawozami o przedłużonym działaniu, przeznaczonymi do roślin iglastych, raz w roku. Strefa mrozoodporności 5a.

8.3. Rośliny zielne - do wysiewu na trawniki

Kostrzewa trzcinowa (*Festuca arundinacea*) – jest trawą kępkową o szerokich ciemnozielonych blaszkach liściowych. Charakterystyczna dla siedlisk wilgotnych, jednak z uwagi na jej silnie rozbudowany system korzeniowy sięgający nawet do 1 m w głąb gruntu, jest

odporna na suszę. Z uwagi na odporność na niesprzyjające warunki siedliskowe, między innymi na wysokie temperatury, polecana jest do stosowania na terenach trudnych, o niskim poziomie pielęgnacji, stosuje się ją na skarpach, wałach i terenach pochyłonych.

Kostrzewa czerwona (*Festuca rubra*) – jest trawą o rozłogowo-luźnokepkowym sposobie krzewienia. Posiada bardzo wąskie blaszki liściowe. Charakteryzuje się dużą amplitudą ekologiczną, jest odporna na suszę. Jest trawą wieloletnią, o długim okresie wegetacji. Polecana na trawniki w siedliskach suchszych, odporna na deptanie i niskie koszenie. W mieszance na trawnik ekologiczny będzie spełniać rolę utrzymania szczelnego zadarnienia podłoża, chroniąc je przed erozją oraz stanowiąc tło dla gatunków kwitnących.

Wiechlina łąkowa (*Poa pratensis*) - jest trawą rozłogowo-luźnokepkowym sposobie krzewienia. Posiada wąskie blaszki liściowe. Charakteryzuje się dużą amplitudą ekologiczną, znosi okresy zbyt dużej wilgotności gleby. Jest odporna na udeptywanie i częste koszenie. W mieszance na trawnik ekologiczny będzie spełniać rolę utrzymania szczelnego zadarnienia podłoża, chroniąc je przed erozją oraz stanowiąc tło dla gatunków kwitnących.

Koniczyna biała (*Trifolium repens*) – jest to gatunek należący do rodziny motylkowych. Jest gatunkiem płożącym się posiadającym pędy ukorzeniające się, przez co bardzo dobrze zadarnia. Charakteryzuje się dużą trwałością i zdolnościami regeneracyjnymi. Bardzo dobrze znosi udeptywanie i niskie koszenie. Asymiluje azot z atmosfery, jej obumarłe części wzbogacają glebę w azot, dzięki czemu można ograniczyć nawożenie mineralne, dlatego domieszka tego gatunku do mieszanek gazonowych polecana jest szczególnie na terenie użyteczności publicznej. Dodatkowo gatunek ten jest odporny na okresowe niedobory wody, stad utrzymuje się ładny zielony kolor trawnika nawet podczas suszy.

Życica trwała (*Lolium perenne*) - jest trawą luźnokepkowym sposobie krzewienia wytwarzającą niewiele rozłogów. Jest krótkotrwała, lecz stosowana jako ważny składnik mieszanek (między innymi mieszanek do renowacji trawników) z uwagi na szybki rozwój po wysiewie, stosowana jest jako trawa ochronna, gdyż szybko zadarniając teren, nie dopuszcza do zachwaszczenia. Odporna udeptywanie. Wrażliwa na suszę i przymrozki wczesną wiosną. W mieszance na trawnik ekologiczny będzie spełniać rolę utrzymania szczelnego zadarnienia podłoża, chroniąc je przed erozją oraz stanowiąc tło dla gatunków kwitnących.

Kupkówka pospolita (*Dactylis glomerata*) – to wysoka (do 1m wysokości) trawa tworząca luźne kępki. Nie jest wymagająca w stosunku do siedliska. Jest trawą azotolubną. W mieszance na trawniki ekologiczne urozmaica wyższe partie porostu swymi kwiatostanami o budowie wiechy, które wyrzuca w czerwcu, często powtarza kwitnienie późnym latem. W naturze

spotykamy ją na łąkach kośnych, a także na przydrożach, nieużytkach, a nawet w lasach.

Marchew zwyczajna (*Daucus carota*) - to roślina z rodziny selerowatych wytwarzających szczytowe kwiatostany w kształcie baldachów z drobnymi kwiatkami, w przypadku marchwi – białymi. Osiąga wysokość do 60-80 m. Jest rośliną dwuletnią, która w pierwszym roku wytwarza rozetę liści, a w drugim roku obok liści – kwiatostany. Kwitnie od czerwca do września. W naturze występuje w siedliskach ubogich i suchych – na ugorach, przydrożach.

Żmijowiec zwyczajny (*Echium vulgare*) – jest rośliną z rodziny ogórecznikowatych. Cała roślina pokryta jest szorstkimi włoskami. Posiada rozetkę złożoną z liści odziomkowych i grubą, wzniesioną łodygę o wysokości do 50 cm. Niebieskie kwiaty wyrastają z kątów liści. Kwitnie od czerwca do października. W naturze występuje na przydrożach i nieużytkach.

Wyka ptasia (*Vicia cracca*) - to roślina motylkowa, asymiluje azot z atmosfery, jej obumarłe części wzbogacają glebę w azot, dzięki czemu można ograniczyć nawożenie mineralne. Jej łodygi pną się po sąsiadujących roślinach, czepiając się ich za pomocą wąsów – przekształconych części liści. Fioletowe kwiaty wyrastają z kątów liści, zebrane w grona. Kwitnie od czerwca do września. W naturze występuje na miedzach, ugorach i przydrożach.

Koniczyna polna (*Trifolium arvense*) - to roślina motylkowa, asymiluje azot z atmosfery, jej obumarłe części wzbogacają glebę w azot, dzięki czemu można ograniczyć nawożenie mineralne. Jest to łodygach wzniesionych lub rozesłanych na powierzchni gruntu. Kwiaty zebrane są w gęsto główki, kwiaty różowawe. Kwitnie od czerwca do września. W naturze porasta suche nieużytki, przydroża.

Dzwonek rozpierzchły (*Campanula patula*) – to roślina z rodziny dzwonkowatych, o pokroju wzniesionym, delikatnych rozgałęzionych łodygach o wysokości do 50 cm, na końcu których znajdują się dzwonkowate kwiaty fioletowego koloru. Kwitnie w maju i lipcu. W naturze spotykany jest na łąkach kośnych.

Dziurawiec zwyczajny (*Hypericum perforatum*) – to gatunek z rodziny dziurawcowatych. Ich żółte kwiaty zebrane są w szczytowe baldachogrona. Łodygo osiąga wysokość 60-80 cm. Kwitnie od czerwca do września. Występuje na suchych murawach, łąkach, nieużytkach.

Komonica zwyczajna (*Lotus corniculatus*) - to roślina motylkowa, asymiluje azot z atmosfery, jej obumarłe części wzbogacają glebę w azot, dzięki czemu można ograniczyć nawożenie mineralne. Jej łodygi są wzniesione, bądź rozesłane, posiada drobne potrójne listki, żółte kwiaty zebrane są w baldaszkę. Kwitnie od maja do września. W naturze występuje na łąkach, miedzach, nieużytkach.

Krwawnik pospolity (*Achillea millefolium*) – to roślina z rodziny astrowatych. Jej wzniesione

łodygo zakończone baldachokształtnymi kwiatostanami zbudowanych z białych kwiatów, osiągają wysokość 80 cm. Roślina ma charakterystyczne pierzastozłożone liście, przypominające siateczkę. Często tworzą kępy. Kwietnie od lipca do października. W naturze rośnie na łąkach, nieużytkach, polach.

Mak polny (*Papaver rhoeas*) – gatunek z rodziny makowatych. Posiada wzniesione pojedyncze lub nielicznie rozgałęzione łodygi. Pojedyncze czerwone kwiaty znajdują się na długich szypułkach wyrastających z kątów liści. Rośliny osiągają wysokość 80 cm. W naturze jest to chwast upraw polowych, spotykany również na nieużytkach.

Ryc. 3. Ławy i stół pod gołym niebem Osiągana wysokość i szerokość zalecanych gatunków:

Lp.	Nazwa łacińska	Nazwa polska	Odmiana	Wysokość [m]	Szerokość [m]
ROŚLINY LIŚCIASTE					
1	<i>Spiraea cinerea</i>	Tawuła szara	'Grefsheim'	1,5	1,3
2	<i>Symphoricarpos albus</i>	Śnieguliczka biała	'Laevigatus'	1,5	1,3
ROŚLINY IGLASTE					
4	<i>Juniperus x pfitzeriana</i>	Jałowiec Pfitzera	'Mint Julep'	2,0	2,5
5	<i>Picea abies</i>	Świerk pospolity	-	20,0	4,0

LITERATURA

Czekalski M., 2005: Liściaste krzewy ozdobne cz. 1. wyd. PWRiL Poznań

Gąbczewski Jan (red.), 2011: Zalecenia jakościowe dla ozdobnego materiału szkółkarskiego, wyd. ZSzP, Warszawa

Filipczak J., 2006: Katalog roślin. Drzewa, krzewy, byliny polecane przez Związek Szkółkarzy Polskich, wyd. ZSzP, Warszawa

Internetowa baza roślin, [www. ibro.pl](http://www.ibro.pl)

Prognoza oddziaływania na środowisko Planu Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Zachodniopomorskiego, Uchwała Nr XLV/530/10 Sejmiku Województwa Zachodniopomorskiego z dnia 19 października 2010

Rutkowska B., Hempel A., 1986: Trawniki, PWRiL, Warszawa

Opracowała:

dr Joanna Szydłowska .....

TERRA NATURA Joanna Szydłowska, ul. Dzielnicowa 26, 71-743 Szczecin

Tel. 661 150 250, e-mail: biuro@terrannatura.pl www.terrannatura.pl